

NIEUWSBRIEF

Maandelijks uitgave, editie november 2012

Nieuws van de Stichting

- **“Beleggers moeten meer weten van minder bedrijven in plaats van minder van meer bedrijven”**

De strategische belangen van zowel institutionele beleggers als beursgenoteerde ondernemingen zijn gebaat bij een veranderende beleggingsstrategie van beleggers die zich richt op “meer weten van minder bedrijven” in plaats van “minder weten van meer bedrijven”. Deze stelling werd bijna unaniem onderschreven door de sprekers, panelleden en bezoekers van het op 8 november jl. gehouden Eumedion-symposium. Het thema van het symposium was dit jaar: ‘Lange termijn ondernemingsstrategie en lange termijn beleggers: kan de één zonder de ander?’ Deelnemer aan de paneldiscussie Hans Wijers (voormalig bestuursvoorzitter van AkzoNobel) vond dat Nederlandse institutionele beleggers gemakkelijker meer zouden kunnen beleggen in Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen. Wijers maakte een som waaruit bleek dat een fractie van het Nederlandse pensioengeld genoeg was om substantiële deelnemingen in Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen te nemen. Medepanellid John van Markwijk, directeur beleggingen van pensioenfonds PME, onderschreef de oproep van Wijers. Hij stelde dat de Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen dermate diverse en gespreide activiteiten hebben, dat zij op die manier al bijdragen aan de benodigde diversificatie van de beleggingsportefeuille. Volgens Van Markwijk ontbreekt echter vaak de kennis bij Nederlandse institutionele beleggers om de beursgenoteerde ondernemingen goed te doorgronden en is de beleggingsfilosofie nog te veel gericht op

diversificatie door in zoveel mogelijk ondernemingen te beleggen. PME experimenteert al wel met grotere belangen in Nederlandse ondernemingen. Hij moedigt andere Nederlandse institutionele beleggers aan dit ook te gaan doen. Een uitgebreider verslag van het Eumedion-symposium is te vinden op:

<http://www.eumedion.nl/nl/nieuws/ institutionele beleggers moeten meer weten van minder bedrijven in plaats van minder van meer bedrijven>

- **Vacature beleidsmedewerker duurzaamheid Eumedion i.v.m. vertrek Marleen Janssen Groesbeek**

Marleen Janssen Groesbeek gaat Eumedion op 1 december a.s. verlaten i.v.m. de aanvaarding van een functie bij DSM (vanaf 1 maart 2013). Marleen is sinds 1 april 2010 beleidsmedewerker duurzaamheid en heeft dit onderwerp binnen en buiten Eumedion goed op de kaart gezet na het bestuursbesluit in de zomer van 2009 om de doelstelling van Eumedion te verbreden van alleen corporate governance naar ook aspecten op sociaal en milieugebied. Als gevolg van het vertrek van Marleen is Eumedion momenteel op zoek naar een nieuwe, ervaren en uitstekend onderlegde parttime (0,6 fte) beleidsmedewerker duurzaamheid. Meer informatie over de vacature is te vinden op de website van Eumedion: www.eumedion.nl.

- **Eumedion onderschrijft NBA-rapport over ‘toon aan de top’**

Eumedion ondersteunt de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) in haar streven om de ‘toon aan de top’ hoger op de bestuursagenda van beursgenoteerde ondernemingen te plaatsen. Wat Eumedion betreft zou dit onderwerp echter niet alleen bij ondernemingen, maar ook bij

accountantsorganisaties hoog op de bestuursagenda moeten staan. Dit schrijft Eumedion in haar op 9 november jl. verzonden reactie op het NBA-discussierapport over 'toon aan de top'. Eumedion stelt in de brief dat het bestuur primair verantwoordelijk is voor de juiste toon aan de top binnen een onderneming. De raad van commissarissen (RvC) moet hier actief op toe zien. Eumedion stelt met de NBA dat ook van de externe accountant een bijdrage wordt verwacht. De externe accountant, die doorgaans veel inzicht heeft in en nauw betrokken is bij de onderneming, kan een goede informatiebron en 'sparring partner' zijn voor het bestuur en de RvC waar het gaat om de juiste 'toon aan de top' en het interne toezicht daarop. Daar waar de NBA van opvatting is dat de externe accountant in het overleg met de ondernemingsleiding kan volstaan met een mondelinge toelichting en goed onderbouwde signalen, vindt Eumedion dat de externe accountant in het uiterste geval een stap verder mag gaan. In het geval bestuur en RvC niets met de signalen doen, dan zou wat Eumedion betreft de externe accountant hier publieke ruchtbaarheid aan mogen geven door bijvoorbeeld een toelichtende paragraaf bij de controleverklaring op te nemen. De gehele reactie kan worden gedownload via: http://www.eumedion.nl/nl/public/kennisbank/brieven/2012-09_nba-consultatie_toon_aan_de_top.pdf

- **Eumedion wil aanpassing verslaggevingsstandaard over 'operating segments'**

Eumedion is kritisch over de werking van verslaggevingsstandaard IFRS 8 'Operating Segments'. Dit stelt Eumedion in haar reactie van 20 november jl. op het verzoek van de International Accounting Standard Board (IASB) tot informatie over de werking van IFRS 8. IFRS 8 gaat uit van het zgn. 'through the eyes of management' perspectief. Dit houdt in dat de in de jaarrekening opgenomen segmentinformatie in haar geheel is gebaseerd op de rapportering ten behoeve van de "chief operating decision maker" binnen de onderneming. In de praktijk is gebleken dat deze aanpak tot minder bruikbare informatie voor beleggers heeft geleid. De 'management approach' heeft daarom niet bijgedragen aan een verbetering in het voor

beleggers erg belangrijke inzicht in de segmenten. Eumedion spreekt in de reactie haar voorkeur uit voor de terugkeer naar het segmenteren op basis van risico en rendementskarakteristieken, in combinatie met basale informatie over de geografische segmenten. De gehele reactie is te downloaden via:

http://www.eumedion.nl/nl/nieuws/eumedion_wil_aanpassing_van_verslaggevingsstandaard_operating_segments

- **Eumedion steunt Brits 'good practice guide' voor effectief engagement**

Eumedion steunt de doelstelling van een stuurgroep van Britse beursgenoteerde ondernemingen en institutionele beleggers om een 'good practice guide' voor effectief engagement tussen beursgenoteerde ondernemingen en beleggers op te stellen. Een dergelijke 'good practice guide' kan naar de mening van Eumedion bijdragen aan het verhogen van de kwaliteit van de dialoog tussen ondernemingen en hun aandeelhouders. Dit schrijft Eumedion in haar reactie van 30 november op een consultatiedocument van de betreffende stuurgroep. Eumedion toont zich in de reactie geen voorstander van het voorgenomen onderdeel van de 'good practice guide' om na elke dialoog een formele evaluatie te houden door het geven van rapportcijfers aan elkaar. Eumedion doet in de brief verder de aanbeveling om de oproepingstermijn voor in ieder geval de reguliere aandeelhoudersvergaderingen (AVA's) van Britse ondernemingen te vervroegen naar bijvoorbeeld 42 dagen voor de AVA (de Nederlandse situatie). Een dergelijke vroege AVA-oproeping kan de kwaliteit van de dialoog over onderwerpen die op de AVA-agenda staan verhogen, zo heeft volgens Eumedion de Nederlandse situatie geleerd. De gehele reactie kan worden gedownload via:

http://www.eumedion.nl/nl/nieuws/eumedion_steunt_britse_good_practice_guide_voor_effectief_engagement

Activiteiten Commissies

- De **Beleggingscommissie** besprak tijdens haar vergadering van 20 november jl. o.a. de voorbereidingen op het AVA-seizoen 2013 en de mogelijkheden tot engagement met administratiekantoren.
- De **Audit Commissie** vergaderde op 30 november o.a. over het discussiepaper

betreffende 'integrated reporting', het EFRAG discussiepaper 'Towards a Disclosure Framework for the Notes' en lease accounting.

Komende activiteiten

- *3 en 4 december, Derde ICGN-UNPRI ESG Integratieprogramma*, Rotterdam. Cursus voor o.a. portefeuillemanagers en 'ESG-specialisten' over de integratie van duurzaamheids- en governancefactoren in het beleggings- en stembeleid. Zie voor meer informatie en aanmelding: <https://www.icgn.org/esg-education>
- *3 december, ICGN Dinner Debate over duurzaamheidsverslaggeving*, SS Rotterdam. Onder andere Angélien Kemna (APG) en Roderick Munsters (Robeco) debatteren tijdens het diner over de stelling "Companies that do not report on material ESG factors are less attractive to institutional investors". Het debat wordt ondersteund door onder meer Eumedion. Voor meer informatie en aanmelding: <https://www.icgn.org/conferences/itemlist/category/188-2012-icgn-dinner-debate-rotterdam>
- *13 december 2012, Vergadering Algemeen bestuur*. Op de agenda staan o.a. het beleidsplan 2013, de begroting 2013 en de monitoring rapportage inzake de Eumedion best practices over betrokken aandeelhouderschap.
- *13 december 2012, vanaf 15.30 uur, Deelnemersvergadering*. Op de agenda staan o.a. het beleidsplan en de begroting 2013, de monitoring rapportage inzake de Eumedion best practices over betrokken aandeelhouderschap en de uitreiking van de Eumedion Scriptieprijs 2012.

Nieuws uit Den Haag

- **Eerste Kamer neemt wetsvoorstel 'Frijns' aan**

De Eerste Kamer heeft op 13 november jl. het wetsvoorstel 'Frijns' als hamerstuk aangenomen. Het wetsvoorstel verhoogt de wettelijke drempel voor het agenderingsrecht voor aandeelhouders van 1% naar 3% van het geplaatste kapitaal. Beursgenoteerde ondernemingen mogen echter (statutair) kiezen voor lagere drempels. Daarnaast wordt de eerste

drempel voor het melden van substantiële aandelenbelangen (en economische 'longposities') verlaagd van 5% naar 3% van het geplaatste kapitaal of stemrechten. Ook wordt vanaf deze grens een meldplicht voor bruto shortposities ingevoerd. Tot slot wordt het voor beursgenoteerde ondernemingen mogelijk gemaakt om in het kader van een AVA de belangrijkste aandeelhouders (vanaf 0,5% van het geplaatste kapitaal) te identificeren. Ook de precieze omvang van het aandelenbelang van de betreffende aandeelhouder wordt dan bij de onderneming bekend. Een aandeelhouder die 1% van het geplaatste kapitaal representeert of aandelen houdt met een gezamenlijke marktwaarde van € 250.000 kan de onderneming verzoeken zijn standpunt over een voorstel dat op de AVA-agenda staat naar de geïdentificeerde aandeelhouders te sturen. Het kabinet moet nog een besluit nemen over de datum van inwerkingtreding van het wetsvoorstel. Aangezien de Autoriteit Financiële Markten (AFM) nog een uitvoeringsregeling moet ontwerpen voor het melden van bruto shortposities is het de verwachting dat het wetsvoorstel pas op 1 juli 2013 in werking zal treden, dus na het 'AVA-seizoen 2013'.

- **Minister van Financiën: verplichte roulatie van accountantskantoren per 1 januari 2016**

Beursgenoteerde ondernemingen worden vanaf 1 januari 2016 verplicht om iedere acht jaar te rouleren van accountantskantoor. Daarna moet er een afkoelingsperiode van twee jaar zijn, voordat hetzelfde kantoor weer de wettelijke jaarrekeningcontrole mag doen. Wel zal in de eerste helft van 2015 worden bekeken of de voorgenomen regeling in de pas loopt met de in wording zijnde Europese accountantsverordening. Dit voorstel heeft Eerste Kamerlid Postema (PvdA) op 27 november jl. gedaan tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel betreffende het accountantsberoep. Minister Dijsselbloem (Financiën) heeft de Senaat laten weten dit voorstel te steunen. Een aantal Senaatsfracties drong tijdens de behandeling van het wetsvoorstel aan op een latere inwerkingtredingsdatum van de betreffende regeling dan de door de Tweede Kamer gewenste 1 januari 2014. De minister wil hier dus gehoor aan geven. De minister

en de Eerste Kamer koersen ook aan op een wat minder streng verbod op het verlenen van commerciële diensten aan een beursgenoteerde onderneming door het accountantskantoor dat voor de betreffende onderneming de jaarrekeningcontrole verricht. Minister Dijsselbloem steunt namelijk het voorstel van PvdA-senator Postema om alle diensten die gericht zijn op het verstrekken van zekerheid ('assurance') over de door de gecontroleerde cliënt verstrekte informatie ten behoeve van externe gebruikers van deze informatie alsook ten behoeve van de RvC tot controlediensten te rekenen en derhalve toe te staan. Het gaat dan bijvoorbeeld om 'comfort letters' en de verstrekking van assurance bij feitenonderzoek op het gebied van bijvoorbeeld interne beheersing, fusies en overnames en fraude. Beursgenoteerde ondernemingen krijgen twee jaar de tijd om de lopende overeenkomsten voor de afname van niet-controlegerelateerde diensten door het controlerend accountantskantoor af te bouwen. Het aangaan van nieuwe dienstverleningsovereenkomsten is per inwerkingtreding van het wetsvoorstel (waarschijnlijk 1 januari 2013) niet meer toegestaan. De Eerste Kamer zal op 4 december a.s. over het wetsvoorstel stemmen.

- **Kabinet op de bres voor high frequency traders**

Op voorstel van onder andere Nederland heeft het voorzitterschap van de Europese Raad de voorgenomen regels voor high frequency traders versoepeld. Dit blijkt uit een brief van minister Dijsselbloem (Financiën) die op 29 november jl. naar de Tweede Kamer is gestuurd. Het Cypriotische voorzitterschap had voorgesteld om in het voorstel voor de wijziging van de richtlijn 'markten voor financiële instrumenten' (MiFID) de verplichting voor high frequency traders op te nemen dat bij het gebruikmaking van wiskundige algoritmes deze handelaren permanent de functie van 'market maker' zouden moeten vervullen. Volgens het kabinet, gesteund door de Europese Commissie en "één grote lidstaat", zou een dergelijke verplichting het gebruik van algoritmes voor orderuitvoering in de praktijk vrijwel onmogelijk maken. Bovendien zou de

betreffende handelaar een hoog risico lopen wanneer hij ook bij 'slechte' omstandigheden voortdurend liquiditeit zou moeten blijven verschaffen. In de compromistekst heeft het voorzitterschap nu opgenomen dat algoritmehandelaren "nog steeds vrijwel continu in de markt aanwezig moeten zijn, maar nu enkel gedurende een bepaalde periode (tijdens de opening van de beurs), tenzij zich bijzondere marktomstandigheden voordoen". Het kabinet verwacht overigens dat de onderhandelingen in de Europese Raad pas in de eerste helft van 2013 kunnen worden afgerond. Daarna zal nog met het Europees Parlement een compromis moeten worden gezocht.

Nieuws uit Brussel

- **Europese Commissie wil meer vrouwen in raden van commissarissen**

In 2020 moet ten minste 40% van de commissarissen of niet-uitvoerende bestuurders van beursgenoteerde ondernemingen van het vrouwelijke geslacht zijn. Ondernemingen die momenteel dit niveau nog niet hebben bereikt, moeten de kwalificaties van alle kandidaten voor deze posities onderwerpen aan een vergelijkende analyse op grond van "heldere, genderneutrale en ondubbelzinnige criteria". Bij gelijke kwalificaties dient voorrang te worden gegeven aan het vrouwelijke geslacht. Dit staat in een richtlijnvoorstel dat de Europese Commissie op 14 november jl. heeft gepresenteerd. Met het richtlijnvoorstel probeert de Europese Commissie "het glazen plafond te doorbreken dat talentvolle vrouwen nog steeds belet door te dringen tot topfuncties in het Europese bedrijfsleven". De Europese Commissie wil verder dat beursgenoteerde ondernemingen "individuele verplichtingen" vaststellen t.a.v. het percentage vrouwelijke (uitvoerende) bestuurders per 1 januari 2020. De nieuwe bepalingen zullen niet gelden voor kleine en middelgrote ondernemingen (minder dan 250 werknemers en een totale omzet van ten hoogste € 50 miljoen of een balanstotaal van hooguit € 43 miljoen). Zij gaan ook niet gelden voor ondernemingen die überhaupt weinig vrouwen in dienst hebben (minder dan 10% van het gehele personeelsbestand) of die al veel vrouwelijke bestuurders kennen (zodat

minimaal een derde van het totaal aantal uitvoerende en niet uitvoerende bestuurders uit vrouwen bestaat). De Europese richtlijn zal slechts tijdelijk van kracht zijn: zij vervalt automatisch in 2028. Het Commissievoorstel treedt pas in werking als ook de Europese Raad van ministers en het Europese Parlement ermee hebben ingestemd.

- **ESMA wil betere rapportages over impairments van niet-financiële activa**

Europese beursgenoteerde ondernemingen moeten meer informatie verschaffen over de veronderstellingen die bij een impairment test van de vaste activa zijn gebruikt. Zij zouden ook meer toelichting moeten geven op de berekening van de toekomstige pensioenverplichtingen. Dit zijn twee belangrijke aandachtspunten voor de Europese toezichthouders op de financiële verslaggeving in 2013, zo heeft de Europese organisatie van beurstoezichthouders, ESMA, op 12 november jl. bekend gemaakt. ESMA verwacht van beursgenoteerde ondernemingen ook dat zij meer informatie gaan geven over de onzekerheden die zijn omgeven bij het inschatten van de benodigde voorzieningenniveaus. Tot slot verwacht ESMA van vooral de financiële instellingen meer inzicht in de waardering van financiële instrumenten.

Ondernemingsnieuws

- **Veel bestuurswijzigingen zonder duidelijke toelichting**

Bij maar liefst vijf beursgenoteerde ondernemingen zijn in november bestuurders onverwacht opgestapt of geschorst. In veel gevallen was de informatieverschaffing over de beweegredenen summier. Op 9 november jl. meldde Randstad Holding zonder redengeving het vertrek van bestuurder Brian Wilkinson. Dit terwijl de heer Wilkinson aan de AVA van 29 maart jl. voor een tweede benoemingstermijn van vier jaar werd voorgedragen, mede omdat hij “een waardevolle bijdrage (heeft) geleverd aan de Raad van Bestuur, met name gezien zijn lange ervaring in onze sector in het Verenigd Koninkrijk”. Witte Molen meldde op 12 november jl. in een persbericht, zonder nadere toelichting, dat haar bestuursvoorzitter Frans Faas door de RvC is geschorst. De heer Faas was sinds 2008

bestuursvoorzitter. AFC Ajax verspreidde op 14 november jl. een persbericht waarin het vertrek van bestuurder Henri van der Aat werd aangekondigd. De beëindiging ging, volgens het persbericht, “in goed overleg met de Raad van Commissarissen”. Op 16 november jl. kwam Kendrion met de mededeling dat haar CFO, Eiko Ris, de onderneming gaat verlaten, nadat de heer Ris de onderneming te kennen had gegeven zijn carrière elders te willen voortzetten. De heer Ris was tijdens de AVA van 26 april jl. nog voor een tweede periode van vier jaar herbenoemd als bestuurder. Op dezelfde dag meldde Fugro dat haar op 1 januari jl. benoemde bestuursvoorzitter Arnold Steenbakker de onderneming zal verlaten. “Verschillen in visie over het te voeren beleid liggen ten grondslag aan dit besluit”, aldus het bijbehorende persbericht. Fugro kwam die dag ook met een winstwaarschuwing. In november besloot ook een aantal commissarissen/niet-uitvoerende bestuurders “om persoonlijke redenen” op te stappen: Rob Boelen bij Ballast Nedam, Sjoerd van Keulen bij ING Groep en Marc Waeterschoot bij Cryo-Save Group.

Overige interessante zaken

- **IIRC publiceert concept raamwerk voor ‘integrated reporting’**

Beursgenoteerde ondernemingen dienen in het toekomstige jaarverslag een samenhangend overzicht te presenteren van het business model, het waardescheppend vermogen van de onderneming en het beslag van de onderneming op verschillende soorten kapitaal (zoals menselijk kapitaal, intellectueel kapitaal en natuurlijk kapitaal) om deze waarde te creëren. Dit is de basisgedachte achter de toekomstige “geïntegreerde” verslaggeving (‘integrated reporting’) zoals de International Integrated Reporting Council (IIRC) die voor ogen heeft. De IIRC heeft op 26 november jl. een concept raamwerk voor ‘integrated reporting’ gepubliceerd. De IIRC benadrukt in het concept raamwerk dat elke onderneming een “uniek waardescheppend verhaal” heeft, waardoor het raamwerk niet op gedetailleerde voorschriften, maar op principes is gestoeld. De IIRC beveelt wel aan dat elke onderneming in de geïntegreerde verslaggeving aandacht besteedt aan de organisatiestructuur, de

governance, de kansen en risico's, de strategie en het beroep op hulpbronnen, het business model, de prestaties en de toekomstverwachtingen. In het toekomstig jaarverslag kan vervolgens verwijzingen worden opgenomen naar de jaarrekening en andere gedetailleerde rapportages, zoals het duurzaamheidsverslag. De IIRC heeft langetermijnbeleggers al primaire groep van gebruikers van de geïntegreerde verslaggeving voor ogen. Het is de bedoeling dat in april 2013 een volgende versie van het concept raamwerk in consultatie wordt gebracht, waarna in december 2013 de finale "versie 1.0" kan worden gepubliceerd.

- **ISS scherpert beleid t.a.v. (her)benoemingen van bestuurders en commissarissen aan**

Stemadviesbureau ISS betreft het aantal commissarissen dat een persoon bij buitenlandse beursgenoteerde ondernemingen bekleedt bij zijn stemadviezen over de (her)benoeming van bestuurders en commissarissen van Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen. Dit blijkt uit de herziene ISS-stemgedragrichtlijnen die op 16 november jl. zijn gepubliceerd. ISS stelt dat aandeelhouders steeds kritischer zijn op het aantal commissariaten dat een persoon bekleedt en dat een aanscherping van het beleid daarom op haar plaats is. Voor Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen betekent dit dat ISS bij de berekening van het totaalaantal commissariaten niet alleen het aantal commissariaten bij Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen en bij andere grote Nederlandse rechtspersonen betreft (reikwijdte Wet bestuur en toezicht) betreft, maar ook het aantal commissariaten bij de niet-Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen. ISS hanteert een maximum van vijf commissariaten voor een commissaris (voorzitterschap telt dubbel) en twee voor een bestuurder (waarbij de bestuurder niet president-commissaris van een andere (grote) onderneming mag zijn).

- **Britse regering steunt aanbevelingen uit Kay Review**

De Britse regering roept alle betrokkenen in de Britse kapitaalmarkt op werk te maken van de in juli 2012 gepubliceerde

aanbevelingen van prof. John Kay (Oxford University en London School of Economics) om de kortetermijngeneigdheid in de Britse kapitaalmarkt te verminderen. Britse beursgenoteerde ondernemingen en institutionele beleggers worden aangemoedigd voor de gehele beleggingsketen 'good practices' te ontwikkelen. Ook de Britse regering zal bij het opstellen van nieuwe wet- en regelgeving gaan toetsen of de nieuwe regels bijdragen aan een langere termijnfocus van de spelers op de kapitaalmarkt. Dat staat in de op 22 november jl. gepubliceerde reactie van de Britse regering op de 'Kay Review' naar de werking van de Britse kapitaalmarkt en de invloed hiervan op lange termijn besluitvorming. In dat kader maakt de Britse overheid zich al sterk om de Europese verplichting voor beursgenoteerde ondernemingen tot het opstellen van kwartaalcijfers af te schaffen. Ook staat de Britse regering sympathiek tegenover Kay's idee om een 'beleggersforum' op te richten, waarin de grootste beleggers in Britse beursgenoteerde ondernemingen hun krachten kunnen bundelen en van waaruit gezamenlijke engagementactiviteiten op het terrein van strategie en corporate governance kunnen worden ondernomen. In dat kader heeft de Britse vereniging van vermogensbeheerders, de Investment Management Association, op dezelfde dag het initiatief genomen om een effectief 'engagementmechanisme' te ontwikkelen. Ook niet-Britse beleggers zouden zich bij een dergelijk "mechanisme" kunnen aansluiten. De Britse overheid is voornemens om in de zomer van 2014 een voortgangsrapport te publiceren over de implementatie en opvolging van Kay's aanbevelingen door de spelers op de Britse kapitaalmarkt.

- **Italië gaat Stewardship Code ontwikkelen**

Italië krijgt een eigen gedragscode voor institutionele beleggers. Hiertoe heeft de Italiaanse Commissie Corporate Governance op 29 november jl. besloten. De gedragscode moet gaan gelden voor vermogensbeheerders, pensioenfondsen, verzekeraars en hun adviseurs. De gedragscode zal principes bevatten over o.a. transparantie van het stembeleid, het

monitoren van de ondernemingen waarin wordt belegd en de omgang van tegenstrijdige belangen. De Italiaanse gedragscode voor institutionele beleggers zal, volgens de Commissie Corporate Governance, nauw aansluiten bij de Britse Stewardship Code en de EFAMA gedragscode voor vermogensbeheerders. Het is de bedoeling dat de Italiaanse Commissie Corporate Governance zowel de naleving van de Italiaanse Corporate Governance Code als van de Italiaanse Stewardship Code gaat monitoren.